SORTLAND KOMMUNE

Arkivsaknr.:	26/1904
Dok.nr:	26/10974
Arkiv:	FA
Saksbehandler:	Oda Lie Engesæth
Dato:	24.04.2026

Orienteringssak - utkast til planprogram

Utvalgssaksnr.	Utvalg	Møtedato
O -	Arealplanutvalget	

KOMMUNEDIREKTØRENS INNSTILLING

Saken tas til orientering.

Nye opplysninger

KORT BESKRIVELSE AV SAKEN
Arealplanutvalget orienteres om forslag til planprogram for revisjon av kommuneplanens arealdel (KPA) og kommunedelplan for Sortland by (byplanen), samt sentrale faglige vurderinger som ligger til grunn for planarbeidet. Det utarbeides dermed ett planprogram for to planprosesser; KPA og byplanen.

Satsingsområdene (kapittel 3.4) i utkast til planprogram er hentet direkte fra samfunnsdel og tilhørende arealstrategi. Det er særlig ønskelig med innspill fra arealplanutvalget til foreslåtte satsingsområder (kapittel 3.4), da disse vil danne grunnlag for videre planarbeid og politiske prioriteringer.

FAKTA I SAKEN
Sortland kommune er i gang med revisjon av KPA og byplan. Det er utarbeidet et forslag til planprogram som nå legges frem for politisk orientering før videre behandling.

Planprogrammet er første steg i planarbeidet, og skal:

- Avklare rammer, mål og føringer for planarbeidet
- Beskrive hvilke tema som skal utredes
- Redegjøre for planprosess, fremdrift og medvirkning
- Sikre en forutsigbar og effektiv planprosess

Planprogrammet danner grunnlaget for det videre arbeidet med arealplanene, og skal legges ut på høring samtidig med varsling av planoppstart.

Planarbeidet bygger på nasjonale, regionale og lokale føringer, lover og retningslinjer. Disse kan det leses nærmere om i utkastet til planprogrammet.

I planarbeidet foreslås det to overordnede grep som endrer avgrensningen av dagens tre arealplaner; kommuneplanens arealdel, byplanen og kystsoneplanen:

1. **Kystsoneplanen innarbeides i kommuneplanens arealdel**
   Sjøarealene skal inngå som en del av kommuneplanens arealdel, slik at kommunen får én samlet arealplan for både land og sjø.
2. **Ny planavgrensning for byplanen**
   Det foreslås en oppdatert avgrensning for kommunedelplan for Sortland by. Avgrensningen er et faglig utgangspunkt for planprogrammet, og vil kunne justeres i løpet av planarbeidet basert på innspill og nærmere vurderinger.

VURDERING

Planprogrammet

Planprogrammet er et styringsdokument for planarbeidet, og skal legge rammene for arbeidet med kommuneplanens arealdel og byplanen.

Formålet er å sikre:

- Tydelige mål og rammer for planarbeidet
- Behov for utredninger og analyser
- God medvirkning og forankring

Planprogrammet beskriver hvilke tema som skal prioriteres, hvordan planarbeidet skal gjennomføres, og hvordan innbyggere, myndigheter og aktører skal involveres.

Høringsperioden for planprogrammet (med varsel om oppstart planarbeid) er en sentral fase i planarbeidet. Det er i denne perioden:

- Planarbeidet formelt varsles
- Berørte parter kan gi innspill til retning og innhold i planarbeidet
- Arealinnspill til planene skal sendes inn

Dette gir et viktig kunnskapsgrunnlag før selve planforslaget utarbeides.

Medvirkning og involvering

Medvirkning er en sentral del av planarbeidet, og vil gjennomføres i tråd med plan- og bygningslovens krav. Formålet er å sikre god involvering fra innbyggere, næringsliv, organisasjoner, utbyggere og offentlige myndigheter gjennom hele planprosessen.

Den langsiktige arealbruken i kommunen er av stor betydning for mange, både i og utenfor kommunen. Det legges derfor opp til en bred og variert medvirkningsprosess for å sikre et godt kunnskapsgrunnlag og bred forankring av planarbeidet.

I forbindelse med høring av planprogram og varsling av planoppstart vil det legges til rette for:

- Mulighet for å sende inn arealinnspill
- Dialog med sektormyndigheter, regionalt planforum
- Folkemøter og andre åpne møteplasser

Det vil også tas i bruk digitale løsninger, herunder kartbaserte verktøy hvor innbyggere og aktører kan registrere innspill direkte i kart. Dette gir lav terskel for deltakelse og bidrar til bedre oversikt og systematisering av innspill.

Kommunen vil opprette en egen nettside for planarbeidet, hvor det gir løpende informasjon om prosess, vedtak og medvirkningsmuligheter.

For å nå bredt ut til befolkningen vil det legges opp til blant annet:

- Digital medvirkning
- Involvering av barn og unge
- Frokostmøter og temamøter
- Bygdemøter

- By- og distriktsLAB

Ulike grupper vil også bli kontaktet særskilt, herunder næringsaktører, brukergrupper, ulike aldersgrupper og råd.

Samlet skal medvirkningsopplegget bidra til:

- God dialog og forankring
- Et bredt og oppdatert kunnskapsgrunnlag
- Økt forståelse for planens innhold og konsekvenser

Forankring i samfunnsdelen og arealstrategien

Satsingsområdene som er foreslått i planprogrammet (kapittel 3.4) er hentet fra arealstrategien i kommuneplanens samfunnsdel.

Det er gjort en faglig vurdering av hvilke deler av arealstrategien som kan følges opp gjennom arealplanlegging, og som dermed kan omsettes til konkrete føringer i kommuneplanens arealdel og byplanen.

Satsingsområdene representerer dermed:

- En konkretisering av vedtatt mål i samfunnsdelen
- En prioritering av hvilke tema som kan styres gjennom arealbruk
- En operasjonalisering av planstrategien i kommunens fysiske planlegging

Planarbeidet handler i stor grad om å følge opp allerede vedtatt satsing i samfunnsdelen, og omsette denne til juridisk bindende arealformål, bestemmelser og retningslinjer.

Innarbeiding av kystsoneplan i kommuneplanens arealdel

Det legges til grunn at kystsoneplanen skal innarbeides i kommuneplanens arealdel.

Dette er i tråd med føringer fra kystsoneplanarbeidet, hvor kystsoneplanens vedtatte hensikt i planbeskrivelsen punkt 2.1 er at kystsoneplanen skal innarbeides i kommunenes gjeldende arealplaner. Hadsel kommune har allerede fulgt opp denne hensikten og innarbeidet kystsoneplanen i sin KPA.

En integrering av kystsoneplanen som del av KPA gir flere fordeler:

- **Bedre helhet og oversikt**
  Sammenhengen mellom arealbruk på land og sjø blir tydeligere.
- **Karttekniske fordeler**
  Ett samlet plankart gir færre grenseflater, mindre risiko for feil og bedre digital håndtering av planinformasjon.
- **Mer effektiv saksbehandling**
  Administrasjonen får ett planverk å forholde seg til, noe som gir mer effektiv behandling av saker som berører både land- og sjøarealer.
- **Enklere for innbyggere og næringsliv**
  Brukerne får ett planverk å forholde seg til, noe som gir bedre forutsigbarhet og tilgjengelighet.

Samlet vurderes dette som en mer robust og fremtidsrettet løsning for kommunens arealforvaltning, som er i tråd med kystsoneplanens hensikt.

Ny planavgrensning for byplanen

Det foreslås en ny avgrensning for kommunedelplan for sortland by, basert på målene i kommuneplanens samfunnsdel om utvikling av Sortland som regionsenter og behovet for en mer målrettet og effektiv arealstyring.

Byplanen skal ha et høyere detaljeringsnivå enn kommuneplanens arealdel, og det er derfor hensiktsmessig å avgrense planområdet til de områdene som er under størst utviklingspress. Dette gir en mer operativ plan og tydeligere prioriteringer.

Det presiseres at avgrensningen som foreslås er et faglig utgangspunkt for planprogrammet, og vil kunne justeres i planprosessen. Avgrensningen skal sees i sammenheng med kommuneplanens arealdel, slik at planene samlet gir en helhetlig arealforvaltning.

En justert avgrensning innebærer ikke at områder som tas ut, herunder Strand, nedprioriteres. Utviklingen av disse områdene vil fortsatt ivaretas gjennom kommuneplanens arealdel, i tråd med mål og føringer i samfunnsdelen.

Avgrensningen legger også til rette for at større sammenhengende områder, som Hinnøya, kan vurderes helhetlig i kommuneplanens arealdel, noe som er viktig for å ivareta reindriftas arealbehov.

En slik avgrensning gir dermed en tydeligere rollefordeling mellom planene, hvor byplanen konsentreres om områder med størst utviklingspress og behov for detaljert styring, mens kommuneplanens arealdel ivaretar utviklingen i kommunen som helhet.

Personalmessige forhold
Planarbeidet vil kreve betydelig kapasitet i planavdelingen, sammen med Feste.

Medvirkning fra Eldreråd, Råd for personer med funksjonsnedsettelse, Ungdomsråd
Rådene vil involveres gjennom medvirkningsopplegg og høringsprosesser.

Økonomiske forhold
Planarbeidet gjennomføres innenfor vedtatte rammer, men omfanget av utredninger og innspill kan påvirke ressursbehovet.

Folkehelse
Planarbeidet vil ha betydning for folkehelse gjennom tilrettelegging for gode bomiljø og aktivitet.

Klima-, miljø- og naturforhold
Temaene vil være sentrale i planarbeidet og vurderes gjennom konsekvensutredninger og analyser.

KONKLUSJON
Saken legges frem til orientering.

Vedlegg:
20260423_Planprogram_UTKAST AREALPLANUTVALG